Miftâh-ı 1912–1913 (XXI. Defter): Balkan Savaşı · Edirne Müdafaası (Şükrü Paşa) & 1913 Harbiye (ab = ba) Şifresi

35 Yıl Sonra 1877 Geleneğinin Tersinir-Çiftli (ab = ba) Evrimi · 24 Kesin Kod · Edirne Kahramanı Mehmed Şükrü Paşa, Âsâr-ı Tevfik Zırhlısı, Köstence ve İzmir 42. Fırka Telgrafları (#45–#48)

Kaynaklar: MSB ATASE BDH (110-9-1-7) — 87/58/102 (Rosetta), 89/70/5, 87/58/38, 87/58/56, 87/58/90 · 107/2/27, 507/13/32 · 467/65, 631/26

1. 1913 Balkan Savaşı Harbiye / Edirne Tersinir-Çift (`ab = ba`) Anahtarı

> **İki Büyük Paleografik Keşif:** (1) 1913 Harbiye/Edirne anahtarında her harf **tersinir bir çift (`ab = ba`)** ile kodlanır (`78/87=ت=14/41 ,و=56/65 ,ل=28/82 ,ا`). (2) `٣` (3) rakamı aktiftir: Sıdkı ve İzmir ellerinde C-biçimli kama (`<`) ٣, saplı Y-kanca ٢'dir (`13=ى` vs `12=د` , `37=ق` vs `27=پ` , `38=ث` , `39=ط` vs `29=ن`). (3) `BDH 89/70/5` (Edirne Şükrü Paşa) birinci sayfasında her satırın ilk şifre grubu matbu çerçevenin dışında sağ kenara yazılmıştır; bu kenar sütununun keşfiyle «مستحكم، جانسپارانه، مدافعه، عسكريه، ناچيز» kelimeleri tamamlanmıştır.

Balkan Savaşı'nda Fırka Bazlı Tersinir-Çift (`ab = ba`) Mimarisi: ATASE BDH fonunda doğrudan orijinal anahtar tablosu olarak bulunan `BDH 107/2/27` (14.09.1913) ve `BDH 507/13/32` (31.12.1912 · 11. & 12. Nizamiye Fırkaları) incelendiğinde, 1877'deki sıfırsız 2-haneli geleneğin 35 yıl sonra **tersinir çiftli (`ab = ba`)** biçime evrildiği görülür. `BDH 467/65` (Çatalca · Ahmed Abuk Paşa), `BDH 631/26` (Süvârî Alayı · Nâzım), `BDH 328/81/3` (İbrahim) ve `BDH 529/18/12` (İşkodra) aynı mimarinin farklı ordu/fırka permütasyonlarını kullanır.

Harf	Adı	Tersinir Çift (ab/ba)	Durum	Arşiv Kanıtı
ا	elif	`78 / 87`	KESİN	87/58/102 · 87/58/90 · 87/58/56 · 89/70/5
ب	bâ	`69 / 96`	KESİN	طابورلرينك، بحر سياه، بيوكدره
پ	pâ	`27 / 72`	KESİN	جانسپارانه، نظارتپناهی (2× 89/70/5)
ت	tâ	`14 / 41`	KESİN	تأمين، تعيين، مستحكم، هيئت
ث	sâ	`38 / 83`	KESİN	آثار توفيق (87/58/56) · من حيث المجموع (87/58/90)
ج	cîm	`15 / 51`	KESİN	جانسپارانه، موجودلرينك، جلبی
چ	çîm	`58 / 85`	ADAY	اوچ، ايچون، ناچيز
ح	hâ	`67 / 76`	KESİN	احوال، حميتله، بحر، محافظ
خ	hı	`18 / 81`	ADAY	خارج، تخصيص
د	dâl	`12 / 21`	KESİN	ادرنه، مدافعه، يديشر، ايدن
ر	râ	`46 / 64`	KESİN	قرق، فرقه، طابورلر، بحر
ز	zâ	`79 / 97`	KESİN	سكزر، يوز، لزوم، قضازده
س	sîn	`19 / 91`	KESİN	سلاحلرينك، سفائن، سكزر، كوستنجه
ش	şîn	`25 / 52`	ADAY	كلمش، يديشر، شمديلك
ص	sâd	`49 / 94`	ADAY	صورتده، صرف نظر، مواصلت

Harf	Adı	Tersinir Çift (ab/ba)	Durum	Arşiv Kanıtı
ض	dâd	`17 / 71`	ADAY	قضازده، معروض
ط	tâ	`39 / 93`	KESİN	طابورلرينك، طاشوز، طولايى
ظ	zâ	`22`	KESİN	محافظ (87/58/38) · نظر (87/58/56) · نظارت (89/70/5)
ع	‘ayn	`16 / 61`	KESİN	عسكريه، معظمه، عبوديت
غ	gayn	`35 / 53`	ADAY	ابلاغى، ازغره
ف	fâ	`59 / 95`	KESİN	فرقه، سفائن، فداكار، مدافعه
ق	kâf	`37 / 73`	KESİN	قرق، مناقلاتنى، موقع، توفيق
ك	kef	`47 / 74`	KESİN	ايكنجى، كوستنجه، كوتاهيه، كلمش
ل	lâm	`28 / 82`	KESİN	سلاحلرينك، اولنان، ابلاغى، ملت
م	mîm	`26 / 62`	KESİN	موجود، مناقلات، مستحكم، همت
ن	nûn	`29 / 92`	KESİN	اولنان، ادرنه، سفائنك، جانسپارانه
و	vâv	`56 / 65`	KESİN	بولنان، يوز، كوستنجه، توفيق
ه	hâ	`24 / 42`	KESİN	فرقه، ادرنه، همت، بيوكدرميه
لا	lâm-elif	`45 / 54`	KESİN	سلاح، ابلاغى، مناقلات، الاى
ى	yâ	`13 / 31`	KESİN	يديشر، ايكنجى، ايديلان، بيوكدره

2. Çözülen 1913 Balkan Savaşı Telgrafları (#45–#48 Kümülatif Canlı Kırılım)

İşaretler: `[…]` şifreden çözülen kısım · düz metin açık yazılmış kısım · `(x)` kopyacı hatası düzeltmesi · `[?]` kesinleşmeyen grup (uydurulmamıştır).

#45 · BDH 89/70/5 (1913-01-31 · Edirne — Edirne Mevki-i Müstahkem Kumandanı Mehmed Şükrü Paşa)

BDH 89/70/5 · 1913-01-31 (17/18 Kânunusani 1328) · Edirne — Edirne Mevki-i Müstahkem Kumandanı Mehmed Şükrü Paşa → Harbiye Nezareti · Durum: TAM — Gemini 4 Carbon (High) bağlamsız OCR + 1913 ab=ba anahtarıyla s.1 ve s.2 eksiksiz çözüldü

١٦ [كانون ثانى] [كما⟨ل⟩ همت و حميتله ادرنه موقع مستحكمنى جانسپارانه بر صورتد⟨ه⟩ مدافعه ايدن هيئت عسكريه آراسنده ملت معظمهٔ عث⟨م⟩انيه‌نك فداكار و ناچيز بر خادمى] اولمقدن بشقه [مزيت كوسترەمـ⟨ين⟩ عبد احقرلرى حقنده شايان بيوريلان [التفات؟] خلافتپناهيدن] دولايى [[سد]دهٔ سميهٔ ملوكانه‌يه تقديم عبوديت ايدر و تلطيفات عليهٔ نظارتپناهيلرندن طولايى عرض تشكرات و منتدارى ايلرم]

١٧ كانون ثانى ٣٢٨

ادرنه موقع مستحكم قوماندانى — محمد شكرى

Orijinal Transkripsiyon:

16 [Kânunusani] … kemâl-i himmet ve hamiyetle Edirne mevki-i müstahkemini cansiparane bir surette müdafaa eden heyet-i askeriye arasında millet-i muazzama-i Osmaniyenin fedakâr ve naçiz bir hâdimi olmaktan başka meziyet gösteremeyen abd-i ahkarları hakkında şayan buyurulan [iltifat-ı?] hilafetpenahîden dolayı [süd]de-i seniyye-i mülûkâneye takdim-i ubudiyet eder ve taltifat-ı aliyye-i nezaretpenahîlerinden dolayı arz-ı teşekkürat ve minnetdarî eylerim.

17 Kânunusani [1]328 (30 Ocak 1913)

Edirne Mevki-i Müstahkem Kumandanı — Mehmed Şükrü

Özet: Tam bir gayret ve hamiyetle Edirne kalesini canını esirgemeden savunan askerî heyet arasında yüce Osmanlı milletinin fedakâr ve naçiz bir hizmetkârı olmaktan başka bir meziyeti olmayan bu âciz kulunuz hakkında gösterilen Padişah iltifatlarından dolayı Padişahlık makamına bağlılığımı arz eder, Harbiye Nezâreti'nin yüce takdirlerinden dolayı da teşekkürlerimi ve minnettarlığımı sunarım.

#47 · BDH 87/58/56 (1913-02-13 · Büyükdere — Bahr-ı Siyah Filosu Kumandanı (Komodor) Sıdkı Bey)

BDH 87/58/56 · 1913-02-13 (31 Kânunusani 1328) · Büyükdere — Bahr-ı Siyah Filosu Kumandanı (Komodor) Sıdkı Bey → Harbiye Nezaret-i Celilesi · Durum: BÜYÜK ÖLÇÜDE TAM — s.1 ve s.2'nin son satırları tarama kenarında kesik; bir kelime [?]

غايت مستعجلدر — حربيه نظارت جليله‌سنه

ج ١١(?) كانون ثانى ٢٨ [بحر سياه مناقلاتنى تأمين ايچو(ن) تخصيص ايديلان سفائندن آثار توفيق قضا(ز)ده‌در يرين(ه) ديكرينك تعيينى ايچون] باشقوماندانلق وكالتـ[...]

[...ش ايسه‌ده قزغان ازغره[?] اكمالى ايچون] بيوكدره‌ده اولوب [(كو)ستنجه ايچون شمديلك دوننمايه التحاقندن صرف نظر ايدلمسى حقنده] وكالت مشاراليهايه مراجعت اولنمش [طاشوز م(خ)ربيله هوانك كسب شدت] ايتمسنه مبنى [بوكون آثار توفيقك ...][...]

[...نيه حركته حاضر اولنه‌جغى] معروضدر

٣١ كانون ثانى ٢٨

بحر سياه فيلوسى قوماندانى — صدقى

Orijinal Transkripsiyon:

Gayet müstaceldir — Harbiye Nezaret-i Celilesine

Cevap: 11(?) Kânunusani [13]28. Bahr-ı Siyah nakliyatını temin için tahsis edilen gemilerden Âsâr-ı Tevfik kazazededir. Yerine diğerinin tayini için Başkumandanlık Vekâlet[ine ...] (satır kesik)

[...]-miş ise de kazan ızgara(?)[?] ikmali için Büyükdere'de olup Köstence için şimdilik donanmaya iltihakından sarf-ı nazar edilmesi hakkında vekâlet-i müşarünileyhaya müracaat olunmuş; Taşoz muhribiyle ... havanın kesb-i şiddet etmesine mebni bugün Âsâr-ı Tevfik'in ... [...] (satır kesik)

[...]-niye harekete hazır olunacağı maruzdur.

31 Kânunusani [13]28

Bahr-ı Siyah Filosu Kumandanı Sıdkı

Özet: Karadeniz nakliyatına ayrılan gemilerden Âsâr-ı Tevfik kazaya uğramıştır; yerine başka bir gemi atanması için Başkumandanlık Vekâletine yazılmıştı. [Gemi] kazanlarının tamamlanması için Büyükdere'dedir; Köstence için şimdilik donanmaya katılmasından vazgeçilmesi konusunda Vekâlete başvurulmuştur. Taşoz muhribi ... hava sertleştiği için bugün Âsâr-ı Tevfik'in ... harekete hazır olacağı arz olunur.

#46 · BDH 87/58/38 (1913-02-06 · Büyükdere — Bahr-ı Siyah Filosu (Kumandanı) Sıdkı Bey)

BDH 87/58/38 · 1913-02-06 (24 Kânunusani 1328) · Büyükdere — Bahr-ı Siyah Filosu (Kumandanı) Sıdkı Bey → Harbiye Nezaret-i Celilesi Müsteşarlığı · Durum: TAM — şifreli kısım eksiksiz çözüldü

غايت مستعجلدر — حربيه نظارت جليله‌سى مستشارلغنه

ج ٢٢ كانون ثانى ٢٨ [كوستنجه ايچون تعيين اولنان محافظ سفائنك] الآن(?) [بيوكدره‌يه مواصلت ايلمدكلرى] معروضدر(?)

٢٤ كانون ثانى ٢٨

بحر سياه فيلو[سى قوماندانى](?) — صدقى

Orijinal Transkripsiyon:
Gayet müstaceldir — Harbiye Nezaret-i Celilesi Müsteşarlığına
Cevap: 22 Kânunusani [13]28. Köstence için tayin olunan muhafız gemilerin elân(?) Büyükdere'ye muvasalat eylemedikleri maruzdur(?).
24 Kânunusani [13]28
Bahr-ı Siyah Filosu [Kumandanı](?) Sıdkı

Özet: 22 Ocak [Rumi] tarihli telgrafınıza cevaben: Köstence için görevlendirilen muhafız gemileri henüz Büyükdere'ye ulaşmamıştır.

#48 · BDH 87/58/90 (1913-03-08 · İzmir — Ferik İsmail Fazıl Paşa)

BDH 87/58/90 · 1913-03-08 (23 Şubat 1328) · İzmir — Ferik İsmail Fazıl Paşa → Harbiye Nezareti · Durum: BÜYÜK ÖLÇÜDE TAM — s.1'in 11. satırı ve s.2'nin 12. satırı kenarda kesik; telgraf s.3'te sürüyor (görsel yok)

حربيه نظارتنه

طرابلس غربدن ازمير و حواليسنده‌كى مختلف محلده [كلمش بولنان قرق ايكنجى فرقه طابورلرينك سلاحلرينك يديشر يوز اللى‌يه] و

[موجودلرينك سكزر يوزه ابلاغى] باشقوماندانلق وكالتندن(?) امر و اشعار بيورلمشدر [طابورلرك اسلحه‌سى اكمال اولونمدن] اول [افراد جلبى ما...][...]

[...نه يدى يوز] و ازمير [ايچون ده بيك ايكى يوز اللى كه من حيث المجموع كوتاهيه‌يه كله‌جك يوز يكرمى دردنجى الاى خارج] طوتلديغى حالده [اوچ بيك اوچ يوز اللى سلاحه لزوم] واردر

سالف الوصف [اسلحه‌نك كوندرلمسى و كا(ف)ى اولوب اولمديغنك] و قاچ(?) كونه قدر محللرينه [مواصلت ايده‌بيله‌جـ...][...]

Orijinal Transkripsiyon:
Harbiye Nezaretine
Trablusgarp'tan İzmir ve havalisindeki muhtelif mahallerde gelmiş bulunan Kırk İkinci Fırka taburlarının silahlarının yedişer yüz elliye ve mevcutlarının sekizer yüze iblağı Başkumandanlık Vekâletinden(?) emir ve iş'ar buyurulmuştur. Taburların silahları ikmal olunmadan evvel efrad celbi ma[...] (satır kesik)
[...]-ne yedi yüz ve İzmir için de bin iki yüz elli ki, min haysü'l-mecmu Kütahya'ya gelecek Yüz Yirmi Dördüncü Alay hariç tutulduğu hâlde üç bin üç yüz elli silaha lüzum vardır.
Sâlifü'l-vasf silahların gönderilmesi(nin) ve kâfi olup olmadığının ve kaç(?) güne kadar mahallerine muvasalat edebilece[...] (satır kesik; telgraf devam ediyor)

Özet: Trablusgarp'tan İzmir ve çevresine gelen 42. Tümen taburlarının silahlarının 750'ye, mevcutlarının 800'e çıkarılması Başkumandanlık Vekâletince emredilmiştir. Taburların silahları tamamlanmadan önce asker celbi ... yedi yüz, İzmir için de bin iki yüz elli; Kütahya'ya gelecek 124. Alay hariç tutulursa toplam 3.350 silaha ihtiyaç vardır. Söz konusu silahların gönderilmesinin yeterli olup olmadığı ve kaç günde yerlerine ulaşabilecekleri ...

3. Arşiv Levhaları (8 Seçilmiş 1912–1913 Balkan Savaşı Belgesi)

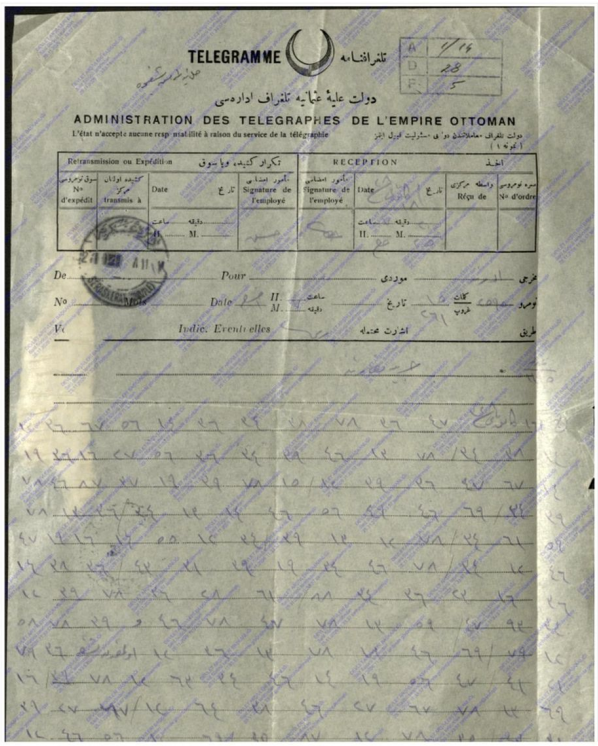

BDH 89/70/5 (31 Ocak 1913 · Edirne Mehmed Şükrü Paşa): Live Crack #45: Sağ kenar sütununda atlanan grupların keşfiyle açılan Edirne Müdafaası telgrafı: «Edirne mevki'-i müstahkemini cânsipârâne bir sûrette müdâfaa eden hey'et-i askeriyye…».

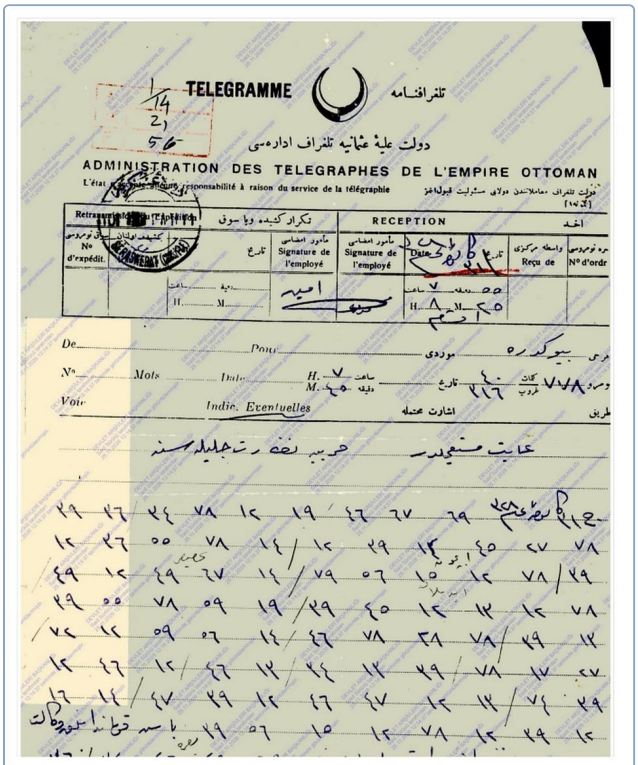

BDH 87/58/56 (13 Şubat 1913 · Komodor Sıdkı Bey · Âsâr-ı Tevfîk): Live Crack #47: «Bahr-ı Siyâh münâkalâtını te'mîn için tahsîs edilen sefâinden Âsâr-ı Tevfik kazâzededir… Taşoz muhribiyle…» (kama-ث ٣٨ = ٣ doğrulaması).

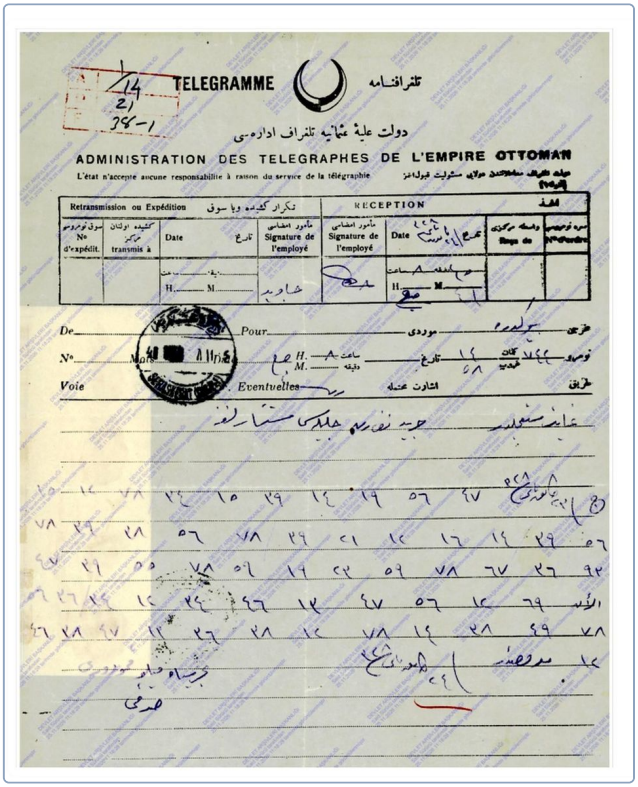

BDH 87/58/38 (6 Şubat 1913 · Büyükdere · Köstence): Live Crack #46: Eksiksiz tam çözüm — «Köstence için ta'yîn olunan muhâfız sefâinin el-ân Büyükdere'ye muvâsalat eylemedikleri».

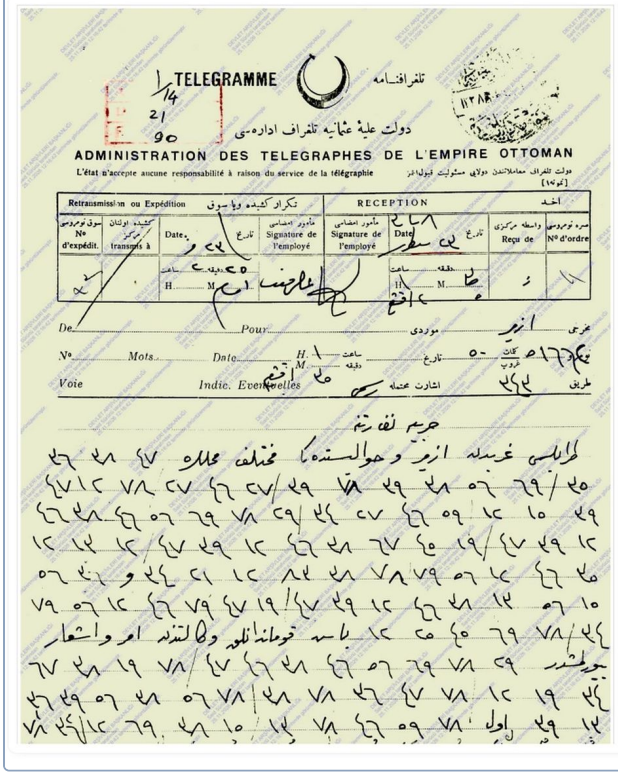

BDH 87/58/90 (8 Mart 1913 · İzmir · Ferik İsmail Fazıl Paşa): Live Crack #48: Trablusgarp'tan gelen 42. Fırka ve Kütahya 124. Alay için 3.350 tüfek talebi (bu kâtipte ٣ ayrı C-kama biçimiyle yazılı!).

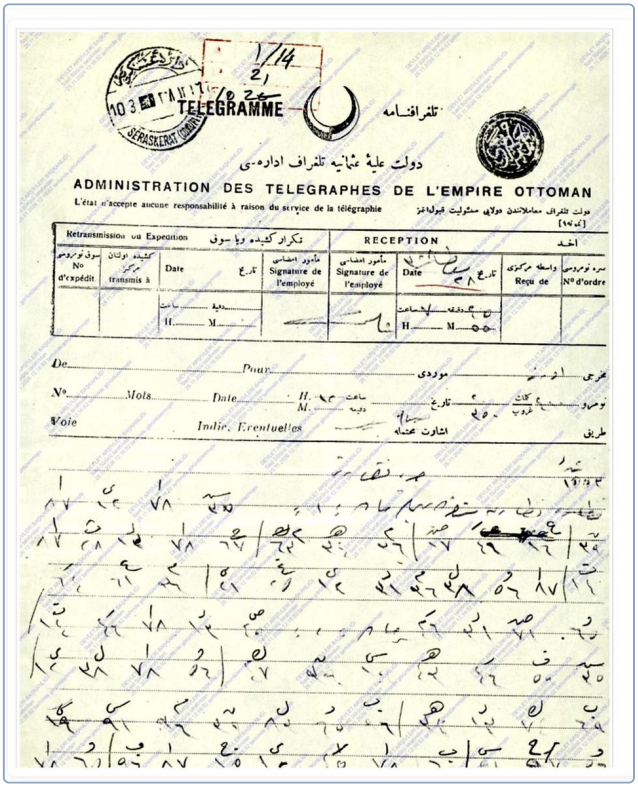

BDH 87/58/102 s.1 (12 Mart 1913 · Edirne Şükrü Paşa · Rosetta): Edirne'nin düşüşünden 14 gün önce Şükrü Paşa'nın harf-harf satırarası çözümlü telgrafı — 1913 Harbiye ab=ba anahtarının temel kanıtı.

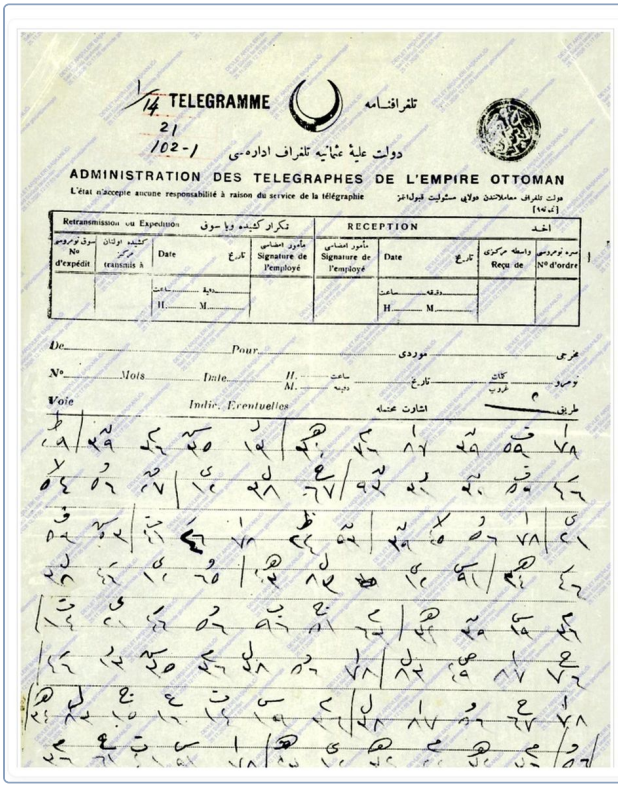

BDH 87/58/102 s.2 (12 Mart 1913 · Rosetta Devamı): «احوال», «مستعجله» ve tersinir çift (78/87=ا, 28/82=و=56/65 ,ل) doğrulaması.